

**Πολιτική και Διαδικασίες για την Εγκατάσταση
και Λειτουργία Σταθμών Ραδιοεπικοινωνίας με Δυνατότητα Εκπομπής**

1. Εισαγωγή

1.1 Στο παρόν έγγραφο περιγράφονται οι διαδικασίες που προτείνεται να διέπουν την αδειοδότηση της εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών ραδιοεπικοινωνίας¹. Στόχος είναι όπως οι διαδικασίες αυτές είναι διαφανείς, αποτελεσματικές, διασφαλίζουν την υγεία του κοινού και μειώνουν όσο είναι δυνατόν τις επιπτώσεις στο περιβάλλον. Ο όρος σταθμός ραδιοεπικοινωνίας αναφέρεται σε εξοπλισμό ο οποίος εγκαθίσταται σε σταθερά σημεία και έχει δυνατότητα εκπομπής ραδιοκυμάτων (π.χ. σταθμοί βάσης κινητής τηλεφωνίας, επίγειοι δορυφορικοί σταθμοί, ραδιοτηλεοπτικοί σταθμοί, μικροκυμματικές ζεύξεις κλπ – δεν περιλαμβάνονται φορητές συσκευές όπως κινητά τηλέφωνα, ασύρματοι).

1.2 Οι προτεινόμενες διαδικασίες για την αδειοδότηση της εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών ραδιοεπικοινωνίας με δυνατότητα εκπομπής διαχωρίζονται σε 4 διακριτές φάσεις, με εξειδικευμένο και συγκεκριμένο αντικείμενο μελέτης και αξιολόγησης της αίτησης. Η ευθύνη διαχείρισης της κάθε φάσης αδειοδότησης ανατίθεται στην καθ' ύλη αρμόδια υπηρεσία και βασική επιδίωξη του πλαισίου είναι η αποφυγή των επαναλήψεων, επικαλύψεων και ανάμειξης αρμοδιοτήτων. Οι 4 φάσεις είναι οι ακόλουθες:

- (α) Ο καθορισμός εθνικών ορίων έκθεσης σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία ανατίθεται στο Υπουργείο Υγείας, το οποίο έχει δικαίωμα να τα αναθεωρεί κατά την κρίση του.
- (β) Ο έλεγχος της λειτουργίας των σταθμών ραδιοεπικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένου και του ελέγχου συμμόρφωσης με τα εθνικά όρια έκθεσης, ασκείται από το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, που είναι η αρμόδια αρχή για την εξουσιοδότηση χρήσης ραδιοσυχνοτήτων.
- (γ) Ο πολεοδομικός έλεγχος αναφέρεται σε θέματα χωροθέτησης και ένταξης στο δομημένο και φυσικό περιβάλλον και δεν περιλαμβάνει έλεγχο έκθεσης σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία. Η αρμοδιότητα αυτή ανατίθεται στις πολεοδομικές αρχές.
- (δ) Ο έλεγχος για την έκδοση άδειας οικοδομής επικεντρώνεται στη διασφάλιση της ασφάλειας και της στατικής επάρκειας της κατασκευής. Δεν περιλαμβάνει πολεοδομικά θέματα ή έλεγχο έκθεσης σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία. Η αρμοδιότητα αυτή ασκείται από τις οικοδομικές αρχές.

---

¹ Οι πρόνοιες του παρόντος εγγράφου δεν απαλλάσσουν τους ενδιαφερόμενους οργανισμούς από τυχόν υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τον περί Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Νόμο του 2004 (Ν.112(Ι)/2004).

Σημειώνεται ότι σε όλες τις περιπτώσεις απαιτείται η εκ των προτέρων διενέργεια μελέτης εκτίμησης των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων και σε ορισμένες περιπτώσεις απαιτείται η εκ των προτέρων διενέργεια μελέτης εκτίμησης των επιπτώσεων στο περιβάλλον, όπως αυτές εκάστοτε καθορίζονται στον περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμο, τον περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμο, τον περί Πολεοδομίας και Οικήσεως Νόμο ή οποιοδήποτε άλλο νόμο ρυθμίζει σχετικά θέματα. Οι δύο αυτές μελέτες είναι ξεχωριστές. Όπως εξυπακούεται από το περιεχόμενο της παραγράφου 2.2.1, στη μελέτη εκτίμησης των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων θα υπολογίζονται τα συνολικά επίπεδα έκθεσης του κοινού σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία στην περιοχή που πρόκειται να εγκατασταθεί ο σταθμός ραδιοεπικοινωνίας.

1.3 Πιο κάτω περιγράφονται οι απαιτήσεις της Κυβέρνησης και οι υποχρεώσεις του ενδιαφερόμενου οργανισμού αναφορικά με θέματα ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας. Επίσης, καθορίζονται οι περιπτώσεις για τις οποίες θα απαιτείται η εξασφάλιση άδειας οικοδομής και πολεοδομικής άδειας και περιγράφονται οι διαδικασίες εξασφάλισης των αδειών αυτών. Τέλος, υποβάλλονται εισηγήσεις για εξασφάλιση έγκρισης χρήσης κρατικής και δασικής γης. Νοείται ότι οι αρμόδιες αρχές, θα εξετάζουν τις αιτήσεις εφαρμόζοντας τις αρχές της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της αναλογικότητας.

2. Άδεια Ραδιοεπικοινωνιών-Ηλεκτρομαγνητικά Πεδία

2.1 Εθνικά Όρια Έκθεσης σε Ηλεκτρομαγνητικά Πεδία

Υιοθετούνται ως εθνικά όρια έκθεσης σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία τα όρια που καθορίζονται στη σύσταση της ΕΕ 1999/519/ΕΚ. Νοείται ότι, το Υπουργείο Υγείας επιφυλάσσει το δικαίωμα του, υπό το φως των εξελίξεων στην Ε.Ε., να αναθεωρεί τα εθνικά όρια έκθεσης στα ηλεκτρομαγνητικά πεδία, καθώς και το δικαίωμα υιοθέτησης αυστηρότερων κριτηρίων, αν και εφόσον υπάρξει μια τέτοια ανάγκη.

2.2 Εκτίμηση Ηλεκτρομαγνητικών Πεδίων

2.2.1 Εκτός από τις περιπτώσεις εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών εκπομπής ραδιοηλεκτρονικών σημάτων σε κοινά σημεία εκπομπής (βλ. παρ. 2.3.1 πιο κάτω), ο ενδιαφερόμενος οργανισμός υποχρεούται να διεξάγει μελέτη εκτίμησης των συνολικών ηλεκτρομαγνητικών πεδίων στην περιοχή που πρόκειται να εγκατασταθεί ο σταθμός ραδιοεπικοινωνίας, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις συνεισφέρουσες πηγές συμπεριλαμβανομένων και συνεισφορών από πηγές χαμηλών συχνοτήτων. Στη μελέτη αυτή θα πρέπει να γίνονται πραγματικές μετρήσεις των υφιστάμενων ηλεκτρομαγνητικών πεδίων. Στο φάσμα συχνοτήτων από 9 kHz – 300 GHz, οι εν λόγω μετρήσεις θα γίνονται με τη μεθοδολογία που περιγράφεται στη σύσταση CEPT/ECC/REC/(02)04 με τίτλο “Measuring Non-Ionizing Radiation (9 kHz – 300 GHz)” και να υπολογίζονται τα πεδία που θα προκύψουν από την εγκατάσταση του νέου σταθμού. Το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών θα καθορίσει μεθοδολογία υπολογισμού των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων, ανάλογα με το είδος του σταθμού ραδιοεπικοινωνίας. Η συνολική εκτίμηση των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων θα πρέπει να συγκρίνεται με τα εθνικά όρια έκθεσης (βλ. παρ. (α) πιο πάνω).

2.2.2 Η ακριβής τοποθεσία εγκατάστασης του σταθμού και τα αποτελέσματα της μελέτης της εκτίμησης των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων θα υποβάλλονται στο Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών με την αίτηση για εξασφάλιση εξουσιοδότησης χρήσης ραδιοσυχνοτήτων. Για περιπτώσεις όπου χορηγείται εξουσιοδότηση χρήσης ραδιοσυχνοτήτων, χωρίς να καθορίζεται σ' αυτήν η ακριβής τοποθεσία ή/και ο ακριβής αριθμός των σταθμών ραδιοεπικοινωνίας (π.χ. κινητή τηλεφωνία), ο κάτοχος εξουσιοδότησης ραδιοεπικοινωνιών υποχρεούται να γνωστοποιεί στο Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών την πρόθεση του για εγκατάσταση τέτοιου σταθμού ραδιοεπικοινωνίας 4 εβδομάδες πριν την ημερομηνία εγκατάστασης του σταθμού, συμπληρώνοντας ειδικό έντυπο γνωστοποίησης το οποίο θα ετοιμάσει το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών. Στην κοινοποίηση θα αναφέρονται η τοποθεσία εγκατάστασης του σταθμού, τα αποτελέσματα της μελέτης εκτίμησης συνολικών ηλεκτρομαγνητικών πεδίων που έχει διεξάγει ο κάτοχος εξουσιοδότησης ραδιοεπικοινωνιών καθώς και τις προσπάθειες του για συνεγκατάσταση του σταθμού στον πύργο/ιστό τυχόν υφιστάμενου σταθμού ραδιοεπικοινωνίας. Αμέσως μετά τη λήψη της αίτησης ή της κοινοποίησης, ανάλογα με την περίπτωση, η ακριβής τοποθεσία του σταθμού, το είδος του σταθμού, τα αποτελέσματα της μελέτης εκτίμησης των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων και οι προσπάθειες του κάτοχου εξουσιοδότησης ραδιοεπικοινωνιών για συνεγκατάσταση του σταθμού στον πύργο/ιστό τυχόν υφιστάμενου σταθμού ραδιοεπικοινωνίας, θα κοινοποιούνται από το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών στις δημοτικές ή κοινοτικές αρχές εντός των δημοτικών ή κοινοτικών ορίων των οποίων πρόκειται να εγκατασταθεί ο σταθμός. Στην περίπτωση που υποβάλλεται κοινοποίηση αναφορικά με σταθμό ραδιοεπικοινωνίας που αποτελεί μέρος δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών, η εν λόγω κοινοποίηση θα διαβιβάζεται και στον Επίτροπο Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων, ο οποίος σύμφωνα με την περί ηλεκτρονικών επικοινωνιών νομοθεσία έχει εξουσίες για το θέμα της συνεγκατάστασης (μέχρι και να επιβάλει τέτοια συνεγκατάσταση). Νοείται ότι πριν την έναρξη οποιωνδήποτε εργασιών αναφορικά με την εγκατάσταση του σταθμού, ο ενδιαφερόμενος οφείλει να εξασφαλίσει οποιεσδήποτε άλλες άδειες ή εγκρίσεις τυχόν απαιτούνται δυνάμει οποιουδήποτε άλλου νόμου. Σε περίπτωση διαφοροποίησης των τεχνικών χαρακτηριστικών εκπομπής σταθμού ραδιοεπικοινωνίας που λειτουργεί και για τον οποίο έχουν εξασφαλιστεί όλες οι απαιτούμενες άδειες, ο αδειούχος θα υποβάλλει στο Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών μαζί με την αίτηση τροποποίησης της εξουσιοδότησης του και τα αποτελέσματα της μελέτης της εκτίμησης των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων που θα διεξάγει εκ νέου λαμβάνοντας υπόψη τα νέα τεχνικά χαρακτηριστικά. Σε περίπτωση που ο εν λόγω σταθμός αποτελεί μέρος δικτύου ραδιοεπικοινωνιών για το οποίο χορηγήθηκε εξουσιοδότηση χρήσης ραδιοσυχνοτήτων χωρίς να καθορίζεται σ' αυτήν η ακριβής τοποθεσία ή/και ο ακριβής αριθμός των σταθμών ραδιοεπικοινωνίας, ο αδειούχος υποχρεούται να γνωστοποιεί στο Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών την πρόθεση του για τροποποίηση των χαρακτηριστικών λειτουργίας του σταθμού τουλάχιστον 2 εβδομάδες πριν τη λειτουργία του σταθμού με τα νέα χαρακτηριστικά, συμπληρώνοντας το ειδικό έντυπο γνωστοποίησης, όπου θα αναφέρονται τα αποτελέσματα της μελέτης εκτίμησης των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων που θα διεξάγει εκ νέου.

2.2.3 Εάν η εκτίμηση των συνολικών ηλεκτρομαγνητικών πεδίων υπερβαίνει το 30% του σχετικού ορίου έκθεσης, ο ενδιαφερόμενος οργανισμός υποχρεούται να υποβάλει στο Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών ολόκληρη τη μελέτη της

εκτίμησης των συνολικών ηλεκτρομαγνητικών πεδίων που έχει διεξάγει. Το κατώφλι του 30% έχει τεθεί λαμβάνοντας υπόψη τυπικές τιμές του παράγοντα αβεβαιότητας στις εκτιμήσεις έκθεσης σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία, στις περιπτώσεις που λειτουργούν στην περιοχή και άλλοι σταθμοί ραδιοεπικοινωνίας. Για περιπτώσεις όπου έχει χορηγηθεί εξουσιοδότηση χρήσης ραδιοσυχνοτήτων χωρίς να καθορίζονται ο αριθμός ή/και η τοποθεσία των σταθμών, ο αδειούχος δεν προχωρεί στην εγκατάσταση του σταθμού χωρίς προηγουμένως να λάβει την έγκριση του Τμήματος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών. Ο Διευθυντής του Τμήματος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών γνωστοποιεί την απόφαση του στον ενδιαφερόμενο εντός 4 βδομάδων από την ημερομηνία λήψης της μελέτης εκτίμησης των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων.

2.3 Ραδιοτηλεοπτικοί Σταθμοί

2.3.1 Για ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς όπου τα κοινά σημεία εκπομπής καθορίζει το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών μέσω των σχεδίων ραδιοτηλεοπτικής κάλυψης που εκπονεί δυνάμει των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμων, διαχωρίζονται 2 περιπτώσεις:

- (α) Προτού αποφασιστεί ο καθορισμός μιας τοποθεσίας ως κοινού σημείου εκπομπής, το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών θα διεξάγει μελέτη εκτίμησης των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων και θα διαβουλεύεται με την Υπηρεσία Περιβάλλοντος, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικίσεως και την τοπική αυτοδιοίκηση, για να διαπιστωθεί η καταλληλότητα του σημείου αυτού. Σε περίπτωση που το κοινό σημείο εκπομπής βρίσκεται σε δασική ή κρατική γη, θα γίνεται και διαβούλευση με το Τμήμα Δασών ή το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, αντίστοιχα. Όταν η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφασίσει σε ποιους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς θα χορηγήσει άδεια εκπομπής από τα σημεία αυτά, οι αδειούχοι σταθμοί θα διεξάγουν μελέτη εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ή, εάν τέτοια μελέτη δεν απαιτείται από τον περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμο, προκαταρκτική μελέτη εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.
- (β) Όταν ένα κοινό σημείο εκπομπής βρίσκεται σε λειτουργία και προγραμματίζεται ο καθορισμός επιπρόσθετων ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών, το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών θα διεξάγει μελέτη εκτίμησης των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων, λαμβάνοντας υπόψη τη συνεισφορά των νέων εκπομπών στα υφιστάμενα ηλεκτρομαγνητικά πεδία. Τα πορίσματα της μελέτης αυτής θα κοινοποιούνται στις αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες και στις τοπικές αρχές.

2.3.2 Για ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς που δεν εκπέμπουν από τα κοινά σημεία εκπομπής (π.χ. μικροί τοπικοί σταθμοί, τοπικοί σταθμοί των οποίων τα σημεία εκπομπής βρίσκονται μέσα στις πόλεις), τις μελέτες εκτίμησης των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων και εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων θα διεξάγουν οι ενδιαφερόμενοι.

2.4 Για την υλοποίηση των προτεινόμενων εισηγήσεων, ισχύουν τα πιο κάτω:

- (α) Για τις άδειες κινητής τηλεφωνίας, που έχουν χορηγηθεί μέσω διαγωνιστικής διαδικασίας, θα πρέπει να εφαρμοστούν οι πρόνοιες του άρθρου 30 του περί Ραδιοεπικοινωνιών Νόμου, δηλαδή θα πρέπει να συμφωνήσουν και οι αδειούχοι με τις τροποποιήσεις που απαιτούνται στις άδειες που ήδη κατέχουν.
- (β) Αν και το πιο πάνω ισχύει και για τις υπόλοιπες κατηγορίες ατομικών δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων, η εφαρμογή του δεν είναι εφικτή, αφού υπάρχουν αρκετές χιλιάδες τέτοιων αδειών. Για τις κατηγορίες αυτές, ο πιο πρακτικός τρόπος υλοποίησης των προτεινόμενων εισηγήσεων είναι η κατάλληλη τροποποίηση των περί Ραδιοεπικοινωνιών (Εξουσιοδοτήσεις) Κανονισμών του 2004.
- (γ) Όσον αφορά τους σταθμούς εκπομπής ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών προγραμμάτων, τις σχετικές άδειες χορηγεί η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου. Στις άδειες αυτές δεν περιλαμβάνονται οποιοδήποτε όροι που έχουν σχέση με τα επίπεδα ακτινοβολίας από τις εκπομπές αυτές. Επομένως, για την περίπτωση αυτή θα πρέπει να υιοθετηθεί στην περί ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών νομοθεσία ολόκληρο το πλαίσιο αναφορικά με την έκθεση του κοινού σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία. Επιπρόσθετα, θα πρέπει να καθοριστεί και ο αρμόδιος φορέας για την εφαρμογή του πλαισίου αυτού, δεδομένου ότι η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου δε διαθέτει τεχνικό τμήμα ούτε και εξοπλισμό.

3. Πολεοδομική Άδεια

3.1 Γενικά Κριτήρια Επιλογής Χωροθέτησης

3.1.1 Η χωροθέτηση των σταθμών ραδιοεπικοινωνίας θα γίνεται κατά προτίμηση και κατά προτεραιότητα ανάλογα με τα χωροταξικά και δομικά δεδομένα, στις περιπτώσεις όπου κάτι τέτοιο είναι τεχνικά εφικτό, για τους ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς σε εγκεκριμένα κοινά σημεία εκπομπής που καθορίζει το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, σε άγρονη γη εκτός περιοχών ανάπτυξης ή περιοχών που έχουν προταθεί για συμπερίληψη στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Φύση 2000 με βάση τον περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμο, σε υφιστάμενες συναφείς εγκαταστάσεις άλλων παροχέων σχετικών υπηρεσιών (ως συνεγκατάσταση) και σε ψηλότερες οικοδομές μιας περιοχής με ύψος ίσο ή μεγαλύτερο από το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος οικοδομών της αντίστοιχης πολεοδομικής ζώνης.

3.1.2 Δε θα επιτρέπεται η εγκατάσταση σταθμών σε οικοδομές χαμηλότερες του μέγιστου επιτρεπόμενου ύψους όταν στην ίδια περιοχή και ειδικότερα σε χώρο που θα απέχει λιγότερο των 200 μέτρων από το χώρο εγκατάστασης του σταθμού, προβλέπεται ότι μπορούν να κτιστούν ψηλότερα κτίρια με βάση τις ισχύουσες νομοθετικές πολεοδομικές ρυθμίσεις. Σε περιπτώσεις που τα πολεοδομικά δεδομένα συνηγορούν υπέρ της έκδοσης μιας τέτοιας άδειας (π.χ. όταν σε μια περιοχή στην οποία μπορούν μελλοντικά να κτιστούν και μέχρι οκταόροφα σήμερα διαθέτει μόνο μέχρι εξαόροφα), η άδεια θα είναι «προσωρινή» και θα συνοδεύεται από σχετική συμφωνία που θα συνομολογείται δυνάμει του άρθρου 43 του Περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου και με βάση την οποία θα υπάρχει δέσμευση ότι η τυχόν

απαιτούμενη περαιτέρω εκάστοτε ανανέωση της θα εξαρτάται άμεσα από το κατά πόσο θα υπάρχουν στην περίοδο παράτασης της ψηλότερα κτίρια από το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος στη γειτονική περιοχή. Νοείται ότι όταν η κατεύθυνση εκπομπής το επιτρέπει, είναι δυνατό να χορηγηθεί άδεια για εγκατάσταση σταθμών σε χαμηλές οικοδομές έστω και αν σε ακτίνα μικρότερη των 200 μέτρων από το σημείο εγκατάστασης του σταθμού υπάρχουν ψηλότερες οικοδομές ή προβλέπεται να κτιστούν ψηλότερες οικοδομές. Νοείται περαιτέρω ότι εξαιρούνται από τις πρόνοιες της παρούσας παραγράφου σταθμοί κινητής τηλεφωνίας τύπου «micro» των οποίων η ακτινοβολούμενη ισχύς δεν υπερβαίνει τα 48 dBm eirp.

3.1.3 Νοείται ότι πολεοδομικές άδειες σε σταθμούς ραδιοεπικοινωνίας δυνατό να χορηγούνται για εγκατάσταση σε νόμιμες οικοδομές και ότι η εξέταση των σχετικών αιτήσεων δε θα παρακωλύεται σε περίπτωση που οι εν λόγω οικοδομές δε διαθέτουν πιστοποιητικό τελικής έγκρισης. Νοείται περαιτέρω ότι οι εν λόγω σταθμοί θα εγκαθίστανται σε τμήματα της οικοδομής στα οποία δεν έχουν γίνει οποιεσδήποτε διαφοροποιήσεις (π.χ. στο στατικό τους μέρος κλπ).

3.2 Τυπική Διαδικασία Πολεοδομικού Ελέγχου

3.2.1 Γενικά ο πολεοδομικός έλεγχος σχετικά με σταθμούς ραδιοεπικοινωνίας θα αναφέρεται σε θέματα χωροθέτησης και ένταξης στο δομημένο και φυσικό περιβάλλον και όλες οι πολεοδομικές άδειες που θα εκδίδονται θα συνοδεύονται –

- (α) από τον όρο ότι οι αιτητές θα εξασφαλίσουν την ανάλογη άδεια ραδιοεπικοινωνιών από το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, όταν πρόκειται για σταθμούς ραδιοεπικοινωνίας με δυνατότητα εκπομπής. Σε περίπτωση που δεν εξασφαλιστεί άδεια ραδιοεπικοινωνιών, τότε η πολεοδομική άδεια θα θεωρείται ως τερματισθείσα, και
- (β) από σχετική συμφωνία (δυνάμει του άρθρου 43 του Περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου) μεταξύ της αντίστοιχης Πολεοδομικής Αρχής και του αιτητή, με βάση την οποία σε περίπτωση που το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών αποφασίσει να τερματίσει ή αναστείλει τη σχετική άδεια ραδιοεπικοινωνιών, τότε αυτόματα η αντίστοιχη πολεοδομική άδεια θα θεωρείται αντίστοιχα ως τερματισθείσα (και με την υποχρέωση του αιτητή να μετακινήσει οποιαδήποτε σχετική κατασκευή εντός τακτού χρονικού διαστήματος) ή ανασταλείσα (που εξυπακούει ότι ο σταθμός θα πρέπει να τεθεί εκτός λειτουργίας και θα παραμείνει ανενεργός για όσο διάστημα θα ισχύει η ανάκληση εκ μέρους του Τμήματος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών).

3.2.2 Ένταξη στο Περιβάλλον

Για σκοπούς ένταξης στο περιβάλλον και μετριασμού οποιασδήποτε αντιληπτικής όχλησης από την εγκατάσταση σταθμών ραδιοεπικοινωνίας που γειτνιάζουν με βρεφοκομικούς σταθμούς, νηπιαγωγεία και οποιοδήποτε εκπαιδευτικά ιδρύματα οποιασδήποτε βαθμίδας, κτίρια δημόσιας ωφέλειας (νοσοκομεία, πολυκλινικές, νοσηλευτήρια, γηροκομεία και παρόμοια), θα καταβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο κάθε εφικτή προσπάθεια ώστε -

- (α) ο σταθμός να μην είναι εμφανώς ορατός από τους πλέον εύχρηστους χώρους των χρήσεων αυτών,
- (β) να γίνεται χρωματική προσαρμογή ανάλογα με τα επικρατούντα χρώματα της οικοδομής ή του φυσικού περιβάλλοντος στο οποίο θα γίνει η εγκατάσταση,
- (γ) να γίνεται οργανική ενσωμάτωση του εξοπλισμού του σταθμού με τμήματα της οικοδομής ή της βάσης πάνω στην οποία θα στηριχθεί, και
- (δ) να γίνεται απόκρυψη του εξοπλισμού του σταθμού σε τμήματα της κατασκευής ή του περιβάλλοντος στο οποίο θα εγκατασταθεί.

3.3 Δεν είναι αναγκαία η υποβολή αίτησης και η εξασφάλιση πολεοδομικής άδειας για σταθμό ραδιοεπικοινωνίας που καλύπτεται από ισχύον Γενικό ή Ειδικό Διάταγμα Ανάπτυξης, που εκδίδεται με βάση τον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο.

3.4 Τηρουμένης της παραγράφου 3.1.2, γίνεται εισήγηση όπως το περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Γενικό) Διάταγμα Ανάπτυξης τροποποιηθεί με βάση τις πρόνοιες της Νομοθεσίας, ώστε πολεοδομική άδεια να απαιτείται για τους ακόλουθους σταθμούς ραδιοεπικοινωνίας:

- (α) Σταθμούς ραδιοεπικοινωνίας που τοποθετούνται στην οροφή κτιρίου, το ύψος του πύργου / ιστού των οποίων υπερβαίνει τα 9 m από το κυρίως επίπεδο της οροφής και το προκατασκευασμένο δωμάτιο έχει εμβαδό μεγαλύτερο των 6 m² και ύψος μεγαλύτερο των 3 m. Για διώροφα κτίρια θα απαιτείται πολεοδομική άδεια όταν το ύψος του πύργου / ιστού υπερβαίνει τα 6 m
- (β) σταθμούς ραδιοεπικοινωνίας εκτός ορίων ανάπτυξης, που τοποθετούνται στο έδαφος και των οποίων το ύψος του πύργου / ιστού υπερβαίνει τα 25 m.
- (γ) όλους τους σταθμούς ραδιοεπικοινωνίας εντός ορίων ανάπτυξης που τοποθετούνται στο έδαφος
- (δ) σταθμούς ραδιοεπικοινωνίας που θα εγκατασταθούν σε διατηρητέες οικοδομές, χωριά ειδικού χαρακτήρα, προστατευόμενα τοπία, ακτές και περιοχές προστασίας της φύσης, αρχαιολογικούς χώρους, περιοχές Φύση 2000 (τηρουμένων και των σχετικών διατάξεων του περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και Άγριας Ζωής Νόμου) και σε περιοχές προστασίας άγριων πτηνών. Οι ενδιαφερόμενοι θα μπορούν να ενημερώνονται από τις αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες κατά πόσο η τοποθεσία στην οποία προγραμματίζεται η εγκατάσταση σταθμού ραδιοεπικοινωνίας εμπίπτει στις εν λόγω κατηγορίες
- (ε) ανέγερση πέραν της μιας εγκατάστασης στην οροφή κτιρίου. Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, ο όρος «εγκατάσταση» αναφέρεται μόνο σε κεραιά-πίατο διαμέτρου μεγαλύτερης των 4 μέτρων ή σε υφιστάμενο πύργο / ιστό. Νοείται ότι εάν στην οροφή ενός κτιρίου υπάρχει ήδη μια εγκατάσταση, ενδιαφερόμενος ο οποίος επιθυμεί να εγκαταστήσει επιπρόσθετο πύργο / ιστό στην οροφή του ίδιου κτιρίου, υποχρεούται να εξασφαλίσει πολεοδομική άδεια, ανεξάρτητα αν η υφιστάμενη εγκατάσταση ανήκει σ' αυτόν ή σε άλλο

οργανισμό. Νοείται ότι επιτρέπεται η εγκατάσταση σταθμού ραδιοεπικοινωνίας σε υφιστάμενο πύργο / ιστό, χωρίς να απαιτείται όπως ο ενδιαφερόμενος εξασφαλίσει πολεοδομική άδεια, όταν για τον εν λόγω πύργο / ιστό έχουν προηγούμενα εξασφαλιστεί όλες οι απαιτούμενες άδειες δυνάμει οποιασδήποτε νομοθεσίας.

3.5 Για την εξασφάλιση πολεοδομικής άδειας για σταθμό ραδιοεπικοινωνίας, ο ενδιαφερόμενος θα συμπληρώνει έντυπο αίτησης (το οποίο θα ετοιμάσει το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και το οποίο θα χρησιμοποιείται από όλες τις πολεοδομικές αρχές) και θα απαιτείται η υποβολή των ακόλουθων δεδομένων:

- Σχέδια σταθμού
- μελέτη εκτίμησης επιπτώσεων στο περιβάλλον, στις περιπτώσεις όπου προνοείται η εκπόνηση τέτοιας μελέτης στον περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον Νόμο, η οποία μελέτη θα συνοδεύεται με τη γνωμάτευση της Περιβαλλοντικής Αρχής
- συγκατάθεση από αρμόδιο πρόσωπο. Ως αρμόδιο πρόσωπο θεωρείται ο εγγεγραμμένος ιδιοκτήτης ή ιδιοκτήτης της ακίνητης ιδιοκτησίας ή πληρεξούσιος αντιπρόσωπος αυτού/αυτών. Σε περίπτωση κοινόκτητης οικοδομής, σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου, Κεφ. 224), αρμόδια πρόσωπα θεωρούνται όλοι οι εγγεγραμμένοι ιδιοκτήτες των μονάδων της κοινόκτητης οικοδομής ή οι νόμιμοι πληρεξούσιοι αντιπρόσωποι αυτών.
- σε περίπτωση που ο σταθμός ραδιοεπικοινωνίας πρόκειται να εγκατασταθεί σε δασική ή κρατική γη, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει επιπρόσθετα βεβαίωση από το Τμήμα Δασών ή το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, ότι το υπό αναφορά τεμάχιο δεν έχει άλλες δεσμεύσεις.

3.6 Για περιπτώσεις όπου χορηγείται εξουσιοδότηση χρήσης ραδιοσυχνότητων, χωρίς να καθορίζεται σ' αυτήν η ακριβής τοποθεσία ή/και ο ακριβής αριθμός των σταθμών ραδιοεπικοινωνίας (δηλ. για ανάπτυξη δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών), όταν ο ενδιαφερόμενος οργανισμός αποφασίσει την εγκατάσταση σταθμού ραδιοεπικοινωνίας σε συγκεκριμένη τοποθεσία και υποβάλει αίτηση για εξασφάλιση πολεοδομικής άδειας (νοούμενου ότι εμπίπτει στις κατηγορίες που αναφέρονται στην παρ. 3.4), η Πολεοδομική Αρχή θα υποχρεούται να ολοκληρώσει την εξέταση ολοκληρωμένης αίτησης για πολεοδομική άδεια εντός 6 εβδομάδων από την ημερομηνία λήψης της αίτησης. Νοείται ότι για ειδικές περιπτώσεις όπου η αρμόδια αρχή απαιτείται να γνωρίζει τη γνωμοδότηση άλλων αρχών ή υπηρεσιών, ο χρόνος των 6 εβδομάδων δύναται να παραταθεί μέχρις ότου ο αιτητής υποβάλει στην Πολεοδομική Αρχή τις εν λόγω γνωμοδοτήσεις. Νοείται ότι η εξέταση μιας αίτησης, αφού ληφθούν όλες οι απαιτούμενες γνωμοδοτήσεις, δε θα υπερβαίνει τις 6 εβδομάδες από την ημερομηνία λήψης όλων των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων. Για όλες τις άλλες περιπτώσεις, θα ισχύει ανάλογα η περίοδος των τριών μηνών. Οι πιο πάνω προθεσμίες δεν ισχύουν στις περιπτώσεις όπου απαιτείται η εξέταση αίτησης κατά παρέκκλιση. Είναι ευθύνη των αιτητών να εξασφαλίζουν τέτοιες γνωμοδοτήσεις από άλλες υπηρεσίες ή αρχές. Νοείται περαιτέρω ότι σε περίπτωση που ο σταθμός ραδιοεπικοινωνίας πρόκειται να εγκατασταθεί σε δασική ή κρατική γη, η πολεοδομική άδεια χορηγείται αφού υποβληθεί βεβαίωση από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας ή από το Τμήμα Δασών, ανάλογα με την περίπτωση, ότι η γη δεν είναι δεσμευμένη και με την επιφύλαξη ότι το Υπουργικό

Συμβούλιο θα εγκρίνει την εκμίσθωση της γης, κατά τα διαλαμβανόμενα στην παράγραφο 5.

3.7 Η χορήγηση πολεοδομικής άδειας θα αφορά αποκλειστικά στο σταθμό ραδιοεπικοινωνίας και όχι σε άλλο τμήμα οικοδομής ή στην οικοδομή ως σύνολο. Νοείται ότι για την υπό αναφορά οικοδομή έχουν εξασφαλιστεί πολεοδομική άδεια και άδεια οικοδομής και στο σημείο εγκατάστασης του σταθμού ραδιοεπικοινωνίας δεν έχουν γίνει διαφοροποιήσεις στο στατικό μέρος της οικοδομής. Νοείται περαιτέρω ότι αίτηση για εξασφάλιση πολεοδομικής άδειας για σταθμό ραδιοεπικοινωνίας θα εξετάζεται ακόμα και στην περίπτωση που ο σταθμός τοποθετείται σε κτίριο για το οποίο δεν έχει εξασφαλιστεί πιστοποιητικό έγκρισης ή υπάρχει στο κτίριο οποιαδήποτε άλλη κατασκευή για την οποία δεν έχουν εξασφαλιστεί οι απαιτούμενες εγκρίσεις.

4. Άδεια Οικοδομής

4.1 Ο έλεγχος για την έκδοση άδειας οικοδομής θα επικεντρώνεται μόνο στη διασφάλιση της ασφάλειας και της στατικής επάρκειας της κατασκευής.

4.2 Άδεια οικοδομής θα απαιτείται για τους ακόλουθους σταθμούς ραδιοεπικοινωνίας:

- Σταθμούς ραδιοεπικοινωνίας, οι οποίοι θα τοποθετηθούν στο έδαφος και των οποίων η κεραία είναι πιάτο με διάμετρο μεγαλύτερη των 4 μέτρων·
- σταθμούς ραδιοεπικοινωνίας, οι οποίοι θα τοποθετηθούν στο έδαφος και των οποίων οι κεραίες θα εγκατασταθούν σε πύργο / ιστό ή / και θα ανεγερθεί οικίσκος·
- σταθμούς ραδιοεπικοινωνίας, οι οποίοι θα τοποθετηθούν σε οροφή υφιστάμενης οικοδομής και των οποίων το συνολικό βάρος υπερβαίνει τα 600 kg.

Για όλες τις άλλες περιπτώσεις που δεν απαιτείται άδεια οικοδομής, ο ενδιαφερόμενος θα υποβάλλει στην αρμόδια αρχή, την ημέρα εγκατάστασης του εξοπλισμού, βεβαίωση από κατάλληλο πρόσωπο (με βάση τον περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμο) με την οποία θα πιστοποιείται η ασφαλής εγκατάσταση του σταθμού.

4.3 Για την εξασφάλιση άδειας οικοδομής για σταθμό ραδιοεπικοινωνίας, ο ενδιαφερόμενος θα συμπληρώνει έντυπο αίτησης (το οποίο θα ετοιμάσει το Υπουργείο Εσωτερικών και το οποίο θα χρησιμοποιείται από όλες τις αρμόδιες αρχές για έκδοση άδειας οικοδομής) και θα απαιτείται η υποβολή των σχεδίων της κατασκευής, η στατική μελέτη και η πολεοδομική άδεια (εάν αυτή απαιτείται). Σε περίπτωση που ο σταθμός ραδιοεπικοινωνίας πρόκειται να εγκατασταθεί σε δασική ή κρατική γη, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει επιπρόσθετα βεβαίωση από το Τμήμα Δασών ή το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, ότι το υπό αναφορά τεμάχιο δεν έχει άλλες δεσμεύσεις.

4.4 Αίτηση για εξασφάλιση άδειας οικοδομής για σταθμό ραδιοεπικοινωνίας θα εξετάζεται ακόμα και στην περίπτωση που ο σταθμός τοποθετείται σε κτίριο για το οποίο δεν έχει εξασφαλιστεί πιστοποιητικό έγκρισης ή υπάρχει στο κτίριο

οποιαδήποτε άλλη κατασκευή για την οποία δεν έχουν εξασφαλιστεί οι απαιτούμενες εγκρίσεις.

4.5 Η αρμόδια αρχή θα ολοκληρώνει την εξέταση ολοκληρωμένης αίτησης εντός περιόδου 6 εβδομάδων από την ημερομηνία λήψης της αίτησης. Μέσα σ' αυτά τα χρονικά πλαίσια, η αρμόδια αρχή θα πληροφορεί τον αιτητή ότι η αίτηση του έχει εγκριθεί ή θα εισηγείται διορθώσεις, ώστε η κατασκευή να είναι ασφαλής. Η αρμόδια αρχή δε θα έχει δικαίωμα απόρριψης μιας αίτησης για λόγους που αφορούν χαρακτηριστικά της ανάπτυξης, τα οποία έχουν αξιολογηθεί ή εγκριθεί από άλλες αρχές που συμμετέχουν στη διαδικασία αδειοδότησης, ή τα οποία δεν δικαιολογούν την άσκηση πολεοδομικού ελέγχου. Ειδικότερα, η αρμόδια αρχή θα ασκεί οικοδομικό έλεγχο της ανάπτυξης, κατά τρόπο ανάλογο με την άσκηση ελέγχου για οποιαδήποτε άλλη οικοδομή. Σε περίπτωση που η αρμόδια αρχή δεν διεκπεραιώσει την εξέταση αίτησης για άδεια οικοδομής σε 6 εβδομάδες, η εν λόγω αίτηση θεωρείται ότι έχει εγκριθεί. Νοείται ότι σε περίπτωση που ο σταθμός ραδιοεπικοινωνίας πρόκειται να εγκατασταθεί σε δασική ή κρατική γη, η άδεια οικοδομής χορηγείται με την επιφύλαξη ότι το Υπουργικό Συμβούλιο θα εγκρίνει την εκμίσθωση της γης, κατά τα διαλαμβανόμενα στην παράγραφο 5.

4.6 Όταν απαιτείται πολεοδομική άδεια, για συγκεκριμένο σταθμό ραδιοεπικοινωνίας, είναι δυνατό να υποβληθεί αίτηση για έκδοση άδειας οικοδομής ταυτόχρονα με την υποβολή αίτησης για χορήγηση πολεοδομικής άδειας και η αρμόδια αρχή υποχρεούται να εξετάσει τέτοια αίτηση. Σε τέτοια περίπτωση, η αρμόδια αρχή εκδίδει την άδεια οικοδομής, αφού προηγουμένως ο ενδιαφερόμενος υποβάλει σ' αυτήν την πολεοδομική άδεια.

4.7 Για σταθμούς ραδιοεπικοινωνίας (εκτός από κεραιές-πίατα διαμέτρου μεγαλύτερης των 4 μέτρων) που θα εγκατασταθούν σε υφιστάμενους πύργους / ιστούς (που έχουν ήδη εξασφαλίσει άδεια οικοδομής) δεν είναι αναγκαία η εξασφάλιση άδειας οικοδομής. Νοείται ότι σε περίπτωση εγκατάστασης σε οροφή υφιστάμενης οικοδομής, όταν το συνολικό βάρος της κατασκευής, λόγω της τοποθέτησης του νέου σταθμού ραδιοεπικοινωνίας στον υφιστάμενο πύργο / ιστό, υπερβαίνει τα 600 kg, θα απαιτείται η εξασφάλιση άδειας οικοδομής για την εν λόγω κατασκευή.

4.8 Η έκδοση άδειας οικοδομής θα αφορά αποκλειστικά στο σταθμό ραδιοεπικοινωνίας και όχι σε άλλο τμήμα της οικοδομής ή στην οικοδομή ως σύνολο.

5. Εκμίσθωση Δασικής ή Κρατικής Γης

Η διαδικασία εξασφάλισης άδειας για εγκατάσταση σταθμού ραδιοεπικοινωνίας σε δασική ή κρατική γη θα είναι η ίδια και αρμόδιες αρχές είναι το Τμήμα Δασών και το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, αντίστοιχα. Η διαδικασία που θα ακολουθείται είναι η ακόλουθη:

- (α) Ο ενδιαφερόμενος συμπληρώνει έντυπο αίτησης και το υποβάλλει στην αρμόδια αρχή (η αρμόδια αρχή θα πρέπει να ετοιμάσει σχετικό έντυπο).
- (β) Η αίτηση συνοδεύεται από τα ακόλουθα:

- Εξουσιοδότηση ραδιοεπικοινωνιών η οποία χορηγείται από το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών. Για τις περιπτώσεις όπου η εξουσιοδότηση χρήσης ραδιοσυχνοτήτων δεν περιλαμβάνει την ακριβή τοποθεσία του σταθμού, η εξουσιοδότηση αυτή θα πρέπει να υποβάλλεται μαζί με αντίγραφο της κοινοποίησης που αναφέρεται στην παράγραφο 2.2.2 πιο πάνω
  - εξουσιοδότηση EPHET (εάν απαιτείται)
  - άδεια οικοδομής (εάν απαιτείται)
  - πολεοδομική άδεια (εάν απαιτείται).
- (γ) Η αρμόδια αρχή καθορίζει το ποσό εκμίσθωσης του ζητούμενου τεμαχίου και τους σχετικούς όρους. Το Τμήμα Δασών και το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας θα πρέπει να ετοιμάσουν/τυποποιήσουν σχετικούς όρους/συμβόλαιο.
- (δ) Η αρμόδια αρχή καταθέτει σχετική πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο.

Νοείται ότι προτού ο ενδιαφερόμενος οργανισμός αποταθεί στην αρμόδια αρχή για διάθεση σ' αυτόν κρατικής ή δασικής γης, θα πρέπει προηγουμένως να εξασφαλίσει τις προαναφερθείσες απαιτούμενες άδειες.

Σημειώσεις:

- Σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία (άρθρο 18 παρ. (1)(α) του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου, Κεφ. 224) δεν επιτρέπεται η εκμίσθωση ή παραχώρηση άδειας χρήσης «δημόσιου δρόμου», που σύμφωνα με το άρθρο 2 του ίδιου Νόμου, σημαίνει «οποιαδήποτε οδό, πλατεία, ανοικτό χώρο ή χώρο επί του οποίου το κοινό έχει δικαίωμα διόδου και περιλαμβάνει οποιαδήποτε γη που εκχωρήθηκε από ή με τη συναίνεση της αρμόδιας αρχής ως δημόσιος δρόμος».
- Επιπλέον, σύμφωνα με σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οι «δημόσιοι χώροι πρασίνου» δεν συνιστούν κρατική ιδιοκτησία, την οποία το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να διαθέτει κατά βούληση, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 18 του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου, Κεφ. 224 και κατά συνέπεια, οποιαδήποτε διάθεση τέτοιων χώρων είναι νομικά ανεπίτρεπτη.
- Σε περίπτωση εγκατάστασης σταθμών ραδιοεπικοινωνίας σε τουρκοκυπριακή (Τ/Κ) γη, ο ενδιαφερόμενος πρέπει να αποταθεί στην Υπηρεσία Διαχείρισης Τ/Κ Περιουσιών και να εξασφαλίσει την αναγκαία έγκριση του Κηδεμόνα Τ/Κ περιουσιών.

6. Μεταβατικές Διατάξεις

Για τους σταθμούς ραδιοεπικοινωνίας που ήδη λειτουργούν και δεν πληρούνται οι πρόνοιες που καθορίζονται στο παρόν έγγραφο, οι ενδιαφερόμενοι οργανισμοί / πρόσωπα υποχρεούνται να εξασφαλίσουν τις απαιτούμενες άδειες εντός 18 μηνών από την ημερομηνία που οι πρόνοιες αυτές θα τεθούν σε εφαρμογή.